

GLAS GORENJSKE

Po 10. letih v svobodi

MIRKO ZLATNAR

Ko človek razmišlja o tem, kaj stvarnost okrog nas pravzaprav pomeni, kaj iz tega nastalo, kaj hočemo da bi nastalo, se človek čuti vedno bolj povezan z vsem razvojem, se čuti vedno bolj soodgovoren za ta naš razvoj in se v njem vedno znova poraja prepričanje, da gre za velike družbene sprmembe. Te spremembe vedno bolj in bolj zajemajo delovne množice, dotaknute so se tudi nas in na mnogih ozirih tudi spremenile.

Tudi naša država je v marsičem popolnoma spremenila svoje lice. Pri tem vsakdanjem poletu izgubljamo občutek za čas, kratka so tedni, meseci,

kratka so leta. Deset let v svobodi je minulo izredno hitro, obenem pa nas navdaja občutek, da so najtežja leta naše revolucije, leta oborožene borbe za osvoboditev, daleč za nami, da so jih povočna leta že potisnila v zgodovino; včasih imamo celo občutek, da gre v zadnjih letih za še važnejše in odločilne stvari.

Približno tako — prepričan sem — razmišlja sleherni zdrav državljan naše domovine. Razlikuje je morda le v tem, da nekako razmišlja pogosteje in zrelejše, drugi pa bolj poredkom in bolj bežno. Vsi pa prav govorimo našmo naš novi čas in pojem, hote ali nehote, uravnavaamo svoje življenje in svoj odnos do družbe. To velja celo za sovražnike napredka in koristi delovnega ljudstva. Toda oni razmišljajo o svojem položaju, ki postaja zanje docela brezupen, tako da idejno in fizično živito le še od naše širokogradskega.

O vsem tem razmišljamo v novi. Titovi Jugoslaviji, ne le ob občinah, temveč vsako letno in to večkrat; klobu temu, da je vsak državljan preobremenjen z raznimi dolžnostmi, da ima naš delovni človek dolgočene težave pri urejanju materialne plati svojega življenja. Kaj vse to pomeni? To pomeni, da so se povečali sadovi revolucionarne borbe prejšnjih pokolenj in zmaga revolucije v NOB, z novimi ostvaritvami v desetih letih po osvoboditvi ter da so sedanje naloge kot tudi naloge, ki nas še čakajo, ožarjene z istimi revolucionarnimi ideali, ki imajo še vedno isto in še večjo moč.

Obratno dela in razvoja naše države je nadve ugoden, zato je tudi obravčen, ki ga polagamo jugoslovanski komunisti skupaj z ostalimi delaveci svojemu ljudstvu, nadve časten in uspešen. Se več, v kratkem obdobju desetih let smo dosegli mnogo več kot smo pričakovali. To predvsem zato, ker so delovne množice storile svoje: sprejeli so graditev socializma kot svojo stvar ter vložile nadmolevske napore za izpolnitve svojih nalog.

Ze samo to, da lahko danes tako razpravljamo o položaju posameznika in družbi, kaže velike rezultate. Revolucija v Jugoslaviji je dala delovnemu človeku prav gotovo vse možnosti ustvarjanja za sebo in za skupnost. Vzpostavili smo popolno skladnost interesov posameznika do skupnosti in obratno. Problem je le še v relativni zaostalosti proizvodnje. Prav tako nihče ne more dvomiti v resničnosti upravljanja delovnega ljudstva in tovarnah, občinah, zadrugah, okrajih, republikah, federacij in drugod. Oblast že zdavnaj ni strašilo in vijak za delovnega človeka, ampak je postala za življenje ljudi zelo važen organ v lastnih rokah.

To kar je bil v kapitalistični Jugoslaviji privilegij in skrivnost posameznikov, je v socialistični Jugoslaviji stvarnost. Zunanja politika FLRJ je prav tako zadeva, ki jo poznajo in odobravajo vsi narodi Jugoslavije. Ona ni več skrivnost kapitalističnih vrhov. Zunanja po-

60 LET „PLAMENA“

Kroparski žebrijarji so svoj jubilej lepo proslavili

1. maja so kroparski žebrijarji slavili 60-letnico »Plamena«, svoje tovarne vijakov in žebrijev. To je bil jubilej, na katerega so vsi Kroparji ponosni zlasti še, ker so ta dan slavili tudi 50-letnico prve stavke kroparskih žebrijarjev in tudi zato, ker je bilo ravno ta dan največji delavski praznik vseh delavecev.

Kroparski žebrijarji so svoj jubilej — 60-letnico »Plamena« — začeli proslavljati že na večer pred 1. majem. V Sindikalnem domu je igraška družina SKUD »Stane Zagor«

Kroparski žebrijarji

uprizorila drama »Plavž« (Franc Klinar). Ko je na odru zagoval plavž, so v istem času številne svetlike in kresovi razsvetili Kropo in njen dolino, velik jubilej pa so daleč naokoli naznanili močni streli iz močnarjev.

Na največji delavski praznik je že v zgodnjih jutranjih urah

v Kamni goricu. V spomin na to stavko so v Kamni goricu tudi odkrili spominsko ploščo, na kateri je zapisano: »V tej hiši so sklenili 1. maja 1904 mezdno stavko žebrijarjev iz Kamne gorice in Kropu in prisot k žebrijarski zadrugri »Plamen«. Ob tej priliki so pionirji nadvušili veliko število ljudi iz doživetjem recitiranjem kovaških pesmi, za konec pa je spregovoril še najstarejši izmed šestih, danes še živečih stavkarjev, Franc Bohinc, ki je svoj govor zaključil približno takole: »Mi se takrat nismo bili zahtevati za svoje delo primerno plačilo. Dali smo vaški gospodi vedeti, da je čas suženjstva minil, da bo treba misliti na delavcevo svoboščino in priznanje dela. Danes lahko rečemo, da je ta stavka pomnila za kroparske žebrijarje prelomico med starim in novim življenjem. F. B.

Vsi gostje so si na ta dan z zanimanjem ogledovali železarke spomenike: muzej, nekdajne delavnice ali vigence, slovensko eč itd. Kako so kroparski kovači nekdaj kovali, smo lahko videli v še dobro ohranjenem izgenu, ko so že danes skoraj 60 let stari žebrijarji (moški in ženske), še vedno zelo spretni in kovanji.

Ob 10. uru je bila slavnostna eja Delavskega sveta kolektiva »Plamen«. Direktor, kot predsednik delovnega kolektiva, sta v kratkih govorih prikazala zgodovino, težko življenje in veliko borbo žebrijarjev za tisto, kar danes že imajo. Predsednik OBLA Smitek jim je iskreno čestital za vse njihovo delo in jim želel v prihodnosti še večjih uspehov, SKUD »Stane Zagor« pa je pripravil za ta dan slavnostno akademijo.

Kroparski žebrijarji pa so

slavili 1. maja še en jubilej — 50. obletnico stavke žebrijarjev

za

43.634.000 dinarjev. Od tega

zneska moramo odšteti obvezno 6 odstotno rezervo, ki jo predpisuje zvezni družbeni plan tako, da ostane dejanski sredstevle 41.016.000 dinarjev. Ljudski odbor je sklenil ta razpoložljivih sredstev uporabiti za gradnjo nove šole v Stražišču (20 milijonov) ter za povračilo dolga »Tiskanini« (13 milijonov dinarjev); z ostalimi 8 milijoni pa bodo poravnali že nastale obveznosti.

Celotni administrativni proračun Ljudskega odbora mestne občine Kranj pa bo v letošnjem letu znašal 195.200.000 dinarjev. Od tega zneska bosta največ prejeta Sveta za prosveto in kulturno (97.637.000) in za ljudsko zdravstvo in socialno politiko (25.639.000 dinarjev).

Ljudski odbor pa že predvideva morebitne presežke dehodkov, ki bodo morda ostvarjeni med letom. O uporabi teh presežkov bo odločaj Ljudski odbor mestne občine. Če bodo ta sredstva tudi dejansko ostvarjena, bodo uporabljeni v prvih vrstah za vzdrževanje šolskih poslopij, za postavitev hladilne naprave v mestni klavnicu, za ureditev tržnica, kanalizacije na Planini ter za odprtje nekaterih zemljališč. Vzdrževalna dela na vodovodnem omrežju in najnujnejša nadaljevalna dela na vodovodu v Stražišču in na Zlatem polju pa se bodo finansirala v letošnjem letu, iz lastnih sredstev »Komunale«.

Naslednje dni so delovni ljudje Kranja odšli na znanje izletniške točke: Jošt, Smarjetno goro, Gozd, Krško goro itd., kamor so hodili za 1. maj že pred vojno — takrat v senci bajonetov, danes pa srečni in svobodni.

Praznovali so 14-letnico ustanovitve OF

Na Plavžu, t. j. novo dograjeno delu mesta Jesenice, kažejo zadnje čase največ zanimanja do kulturnih prireditvev, tako so tudi 14-letnico ustanovitve OF lepo počastili. Občinstvo je do zadnjega kotička napolnilo v ponedeljek zvezčer kino dvorano in z velikim zanimanjem sledilo programu, ki so ga izvajali godba na pihala na Hruščicu, pevski zbor, folklorna skupina in recitatorji jeseniške Slobode ter mladi harmonikarji. Po akademiji so zakurili pred domom taborni ogenj, okrog katerega so se zbrali taborniki in ostalo občinstvo. Godba je igrala partizanske koračnice, pevci in ostali so prepevali borbeni pesni, vmes pa so stari partizani pripovedovali doživetja iz partizanskih dnevnih Rajanje ob tabornem ognju je bilo zaključeno s Titovim kogram, katerga so zaplesali mla-

di in stari. Pa ne samo v kino dvorani. Tudi v bolnični na Plavžu je bila lepa proslava, po kateri so prav tako zakurili taborni ogenj. Če že ne vsi Jesenican, je vsaj prebivalstvo Plavža za 14. obletnico lepo počastilo ustanovitev Osvobodilne Fronte.

Potrdili so 15 bilanc

Pretekli petek se je sestal na svoji 17. redni seji Zbor proizvajalev Okrajnega ljud. odbora Kranj ter potrdil 15 zaključenih računov za leto 1954, tistih podjetij, ki so bile bilance pravočasno narejene. Predvidevajo, da se bo Zbor proizvajalev približno čez 14 dni ponovno sestal ter razpravljal o potrditvi zaključenih računov še drugim gospodarskim organizacijam v okraju.

Iz vsebine

Potrošniki in cene

III. sezonska gospodarska razstava na Bledu

PREGLED 10-LETNE IZGRADNJE

Zanimivosti in šport

Premiera v Kamniku

PIONIR

Cestiske delovnih kolektivov ob 10-letnici osvoboditve

26. aprila je napovedalo stavko 14.000 delavcev, zapošlenih v Sandiju Bays, enem največjih atomskih središč v ZDA. Oba njihova sindikata zahtevata, naj bi delavcem zvišali plače na 14%, delodajci pa ponujajo le 3-5% poviška.

Kdo ve, ali bo to vplivalo na proizvodnjo atomskih bomb?

**NEMŠKA TEHNICNA
POMOC SIAMU**

Zahodna Nemčija namernava ponuditi Siamu »tehnično pomoč«. Prihodnji mesec bo prispela v Bonn delegacija siamske vlade, da bo sklenila ustrezen sporazum, po katerem nemški specialisti pomagali pri razširitvi siamske industrije in pri strokovnem izpolnjevanju siamskih tehnikov.

**NESREČA V RUDNIKU
ZLATA**

Iz Brazilije poročajo, da se je v rudniku zlata, v katerem se je zrušil začasni jašek, smrtno ponesrečilo 9 rudarjev. Kaže, da je v zasutem delu rudnika še 21 rudarjev.

**OBISK AMERIŠKIH
VOJNIH VETERANOV V SZ**

Nekdanji ameriški vojnevički, ki so se 25. aprila 1945 srečali na Labi s sovjetsko izvidnico, so sprejeli vabilo bivših sovjetskih vojnevičkih na prijatejski sestanek, ki bo 9. maja v Moskvi. Tedaj bodo prisostvovali tudi 10. obletnici zaveznike zmage v Evropi.

**NOVE SODNE OBRAVNAVE
PROTI AMERIŠKIM
KOMUNISTOM**

Predsednik zveznega sodišča v New Yorku je odobril obnovno sodne obravnavne proti dveh voditeljem KP ZDA in sicer Aleksandru Trachtenbergu ter B. Chernyu, ki sta bila obsojena na zaporno kazeno, na osnovi pričevanja nekdanjega člena KP ZDA Matusowa. Matusow je nedavno napisal knjigo, v kateri je objavil, da je na sodnih obravnavah lažno pričal proti številnim članom KP ZDA, ki so bili obsojeni na pobudo zloglasnega odbora McCartyja.

**PODRŽAVLJENJE
PODGETIJ**

Zveza avstrijskih sindikatov je zahtevala v posebni rezoluciji, naj bi po podpisu državne pogodbe podržavili podjetja, ki so sedaj pod sovjetsko upravo. Gre za podjetje dunajske paroplovne družbe in podjetja za pridobivanje naft. Resolucija zahteva, da »na pogajanjih v Moskvi dosežene gospodarske uspehe ne bodo zlorabljeni in izkorisčeni za bogatitev posameznih kapitalistov.«

Že tretjič - razstava na Bledu

Na letošnji gospodarski razstavi razstavlja 104 razstavljalci

Številnim lokalnim gospodarskim razstavam in drugim gospodarskim manifestacijam v naši republike in vsej državi, se letos že tretjič pridružuje tudi stalna sezonska gospodarska razstava na Bledu, ki jo prireja »Bled - Commerce«.

Ko je predsednik OLO Radovljica, tovarniški Milan Kristan, pred tremi leti prvi dal pobudo za prirejanje neke gospodarske razstave in to prav na Bledu, našem največjemu turističnemu središču, je leta že takoj prvo leto vzbudila med podjetji izredno zanimanje ter prerasla ozko, lokalno merilo. Razstava je nato iz leta v leto pridobivala na pomenu in ugledu, saj na letošnji prireditvi že sodelujejo podjetja iz vseh republik, razen iz Črne gore. Lanskoletno razstavo je obiskalo okoli 150.000 ljudi, od katerih je bila dobra polovica inozemcev. Razstava so si ogledali številni poslovni ljudje in drugi gostje, prireditelje pa je najbolj počastili s svojim obiskom predsednik republike maršal Tito.

Otvoritev letošnje III. gospodarske razstave na Bledu se vrša v vrsto proslav 10. obletnice osvoboditve. Tudi sama razstava ima tako obeležje, saj so se letos odzvali vabilu kar 104 razstavljalci. Od teh je največ tekstilnih podjetij (29), kovinskopredelovalno industrijo zastopa 12, živilsko stroko prav tako 12, trgovska podjetja z lesom in lesno predelovalno podjetja pa 11 razstavljalcev. Keramično kemičnih podjetij je na razstavi 12, elektrotehničnih 8; uspeha naše težke industrije kaže 5 podjetij, usnjarsko industrijo zastopajo 3, agencije 2 in obratna podjetja 10 razstavljalcev. Največ sodelujočih na razstavi je iz Slovenije (76), nato iz Hrvatske 13, iz Srbije in AP Vojvodine 11, Makedonije 3 in Bosne in Hercegovine 1 podjetje.

4. maj občinski praznik v Begunjah

Begunj se gotovo dobro spominjajo vsi tisti, ki so bili 5. maja leta 1945 izpuščeni iz Begunjskih zaporov. Ta dan je ostal tudi Begunjanom v živem spominu na junaške partizane, ki so z zastavo v roki odprli vrata begunjskega »gradu groz« in izpustili na sončno svoboščino več sto trpečih Slovencev, ki so med debelimi stenami in v mračnih, vlažnih bunkerjih čakali na kruto smrt ali izgnanstvo. Zato je občinski ljudski odbor sklenil, da bodo vsako leto 8. maja praznovati občinski praznik, ki naj bi bil živ spomin na takratne dni.

Letos bodo ta praznik izredno skrbno pripravili, ker bodo obe-

morebitnimi kupci in našimi proizvajalcji. Kupci lahko izvedo na razstavi za cene posameznih izdelkov, za možnosti dobave blaga itd. Po izjavah nekaterih prirediteljev, so znašale lanskoletne kupčije, sklenejne na osnovi posredovanja blejske razstave, okoli 1 milijard dinarjev. Morda bi bilo prav, prav na osnovi omenjenih uspehov, dati podjetju »Bled - Commerce« večji pomen tako, da bi podjetje postal neke vrste agencija. Tako pa ima razstava v prvi vrsti prestižno politični in propagandni poudarek in je nedvomno v ponos vseh razstavljalcev. To je počesaril tudi v svojem otvoritvenem nagovoru predstavniki upravnega odbora »Bled - Commerce«, tovarniški Leo Korošec.

A.

nem praznovati 10-letnico osvoboditve. V sredo bo imel občinski ljudski odbor slavnostno sejo, skupaj z odbori množičnih organizacij. V soboto zvečer pa bodo kresovi po bližnjih gričih naznanili pričetek praznovanja. Ob 20. uri bo slavnostna akademija v počastitev 10-letnice osvoboditve. V nedeljo zjutraj bo godba na pihala zbudila občane k praznovanju, nakar bo popoldne promenadni koncert v posebnem prostoru hotela »Begunjščica«. Ob 9.30 uri bo sprejet na grobove talcev v Begunjah in v Dragi, kjer bodo govorji in slovensko polaganje venčev. Tega sprevoda se bo udeležila tudi godba na pihala, kakor tudi gasilci v svečanih uniformah.

Tako bodo Begunje praznovale svoj občinski praznik, ki je hkrati živ spomin na junaške gorenjske partizane, ki so pred 10. leti osvobodili nešteto svojih bratov, očetov itd. iz dolgorajnega trpljenja in mučenja. C. Z.

Pomembni kulturni dogodek pa bo 20. maja zvečer ob 20. uri, ko bo v kinu »Storžič« večer narodnih plesov in pesmi, ki ga organizira SK LMS Tekstilnega tehnikuma, Kranj.

V dnehu, ko bo v Kranju zbrana vsa delavska mladina Slovenije, pa bodo naslednje prizreditve:

21. maja bo ob 20. uri v Prešernovem gledališču predstava »Pisana žoga«.
21. maja zvečer ob 19. uri tek osvoboditve z baklami — organizira SK LMS TTK.
21. maja bo javni nastop tabornikov Gorenjske.

Ob tej priloki so bila prizredjena tudi tekmovanja v obojkari, košarki, namiznem tenisu, nogometu in šahu. Domžalski so z rezultatom 2:4 zmagali le v nogometni tekmi, v vseh ostalih panogah pa so odnesli lovorike gostje.

Domžalski dijaki bodo vrnili obisk prve dni v maju.

Obisk v Usnjarskem tehnikumu v Domžalah

Pred nedavnim so dijaki Usnjarskega tehnikuma iz Karlovca obiskali mlade usnjare v Domžalah. Srečanje med njimi je bilo zelo prisrочно in gostje so bili deležni lepega sprejema. Domžalski dijaki so jim razkazali svoj dom, tovarno v kateri delajo in mesto.

Ob tej priloki so bila prizredjena tudi tekmovanja v obojkari,

košarki, namiznem tenisu,

nogometu in šahu. Domžalski so z rezultatom 2:4 zmagali le v

nogometni tekmi, v vseh ostalih panogah pa so odnesli lovorike gostje.

Domžalski dijaki bodo vrnili obisk prve dni v maju.

Konferenca o mladini

Prednjšnji teden je bilo v Zeleznarji Jesenice več obratnih konferenc, katerim so prisostvovali tudi predstavniki tovarniške mladine. Na konferencah so razpravljali o zaposlitvi, o strokovni vzgoji in o številnih drugih problemih tovarniške mladine. Obratovodstva so pokazala veliko razumevanja do priemerne zaposlitve in strokovne vzgoje mladine. Prav tako je naša mladina svojega sodelavca in pomočnika v sindikalni organizaciji.

Praznik delavske mladine

10. Kranj

21. in 22. V. 1955

Spored majskega slavja

Ne samo mladina Gorenjske, ampak vsa mladina Slovenije se živahnno pripravlja na majske slavje delavske mladine, ki bo 21. in 22. maja v Kranju.

Mladina Gorenjske, zlasti pa mladina kranjske komune, pa ne bo praznovala samo v omenjenih dveh dneh, temveč ves mesec maj.

Danes objavljamo nekaj podrobnosti iz programa praznovanja delavske mladine.

Prihodnji teden bodo v Kraju živahna športna tekmovanja:

8. maja dopoldan bo kros delavske in šolske mladine Kranja — organizira SD »Triglav«.
10. maja bo tekmovanje srednjih šol Gorenjske v košarki — organizira šolski komite LMS I. gimnazije Kranj.
15. maja bo pričetek nogometnega turnirja mladinskih moštev iz podjetij in šol — organizira SD »Triglav«.
16. maja bo popoldan kgleško prvenstvo delavske mladine Kranja — organizira SD »Triglav«.
19. maja bo popoldan obojkarski turnir kranjskih šol — organizira šolski komite LMS Tekstilnega tehnikuma Kranj.
20. maja ob 16. ure dalje ekipni turnir delavske mladine v namiznem tenisu — organizira SD »Triglav«.
22. maja ob 15. uri v Stražišču igra »Vida - Staša«.
22. maja ob 20. uri v Prešernovem gledališču predstava »Srečni dnevi«.

Program še ni popoln in predstavlja le del velikih manifestacij in prireditiv, ki bodo obenem počastitev 10. obletnice osvoboditve naše domovine in majskega slavja delavske mladine Slovenije.

Savudrija - naše otroško okrevališče

Na predrečer praznika OF v Domžalah

V kino dvorani v Domžalah je bila proslava v čast 10-letnice ustanovitve OF, na kateri je govoril tovarniški Krašovec o pomenu OF in o njenem delu, ki ga je opravila med vojno in v času socialistične graditve po vojni. Nastopil je moški pevski zbor pod vodstvom prof. Stanceta Habeta, sodelovali pa so tudi dijaki Usnjarskega tehnikuma in gojenci Glasbene šole s svojim orkestrom in pevskim zborom, ki ga je vodil ravnatelj Glasbene šole prof. Stane Drulc. Dijak Usnjarskega tehnikuma Obrul je recitiral pesem Mateja Bora »Zrtve«. Moški pevski zbor Usnjarskega tehnikuma pa je zapel »Pesem XIV. brigade«.

Slavnostna akademija je do-

segla lep uspeh, kajti vsi nastopajoči so svoje točke izvajali z občutjem. — ja

Glavni odbor Rdečega križa Slovenije upravlja že več let v Savudriji obmorsko okrevališče za bolne inbolehne otroke, v starosti od 4 do 14 let. To je edino specialno okrevališče za otroke iz vseh krajev Slovenije. Samo lani je bilo v petih izmenah po 28 dni na okrevanju nad 840 otrok. Približno taka zmogljivost okrevališča bo tudi letos. Stevilne izjave staršev dokazujo hvaležnost za veliko pozornost, ki so je bili deležni njihovi otroci v okrevališču. Mnogim se je zdravstveno sta-

nje močno izboljšalo, drugim so se ublažili težki astmatični napadi, nekateri pa so vsakotično gostje, ker to zahteva način njihovega zdravljenja. Med odrškovanci so bili otroci s periferijskimi mišičnimi ohromjenji, bronhitisom, bronhialno astmo, raznimi kožnimi oboolenji, krovničnimi vnetji grla, žrela, saponika, kroničnimi vnetji mehurja in ledvične čaše, kostno in sklepno tuberkulozo v stanju okrevanja, revmatični, slabotni itd.

Da bomo tudi letos omogočili okrevanje najpotrebenejšim otrokom, je pri izbiro nujno potrebno sodelovanje šol, zdravnikov, oziroma šolskih poliklinik ter patronažnih sester, ki najbolj poznoj zdravstveno stanje otrok, pa tudi socialne prilike, v katerih otroci žive. Gleda na to, da so potrebe

—

Samostojno prevozni stroški, znaten okvarje blaga med prevozom in v skladističih, nestalna založnost na trgu in končno previsoke cene. Dogajalo se je, da je po polovici ali več pošiljke blaga zginilo na poti, ki je trajala iz Beograda do Kranja včasih tudi 5 dni »brzovozno«.

Samo prevozni stroški za 1 kg paradižnika iz Kopra do Kranja so lani znašali okoli 9 dinarjev in to z lastnimi kamionimi, z najetimi pa tudi več. Za 1 kg jabolka iz Štajerske so znašali stroški 5-7 din., za 1 kg solate iz Splita (po železnicu) znašajo približno 4 dinarje itd. Za 1 kg žive klavne živine znašajo prevozni stroški po železnicu iz Vojvodine okoli 7 dinarjev, kar obremenjuje meso za 15 dinarjev pri 1 kg.

Tudi subjektivne činitelje, ki vplivajo na cene v detailističnih podjetjih ne smemo prezeti. Skrb za shranjevanje, prebiranje in čiščenje blaga v proizvodnih zavodih je že dokaj pičla, zato se blago dostikrat tudi pokvari.

Zgodilo se je že, da je prodajalec kar sam zviševal cene, ne da bi o tem obvestil upravo podjetja.

Objektivne težave, ki vplivajo na razmeroma precejšnje razlike med nabavnimi in prodajnimi cenami, ne opravljajo vselej visokih cen. Le-te so mnogokrat rezultat slabosti same trgovine. Zato bo treba reševati te probleme v dveh smereh: v smeri utrjevanja socialne morale in kontroli podjetij, da ne bo podjetje podjetje, kjer je poslovna morala najmanj spoštovana.

Problem cen kmetijskih predelkov pa s tem seveda še ni obdelan. Lotimo se druge faze, t.j. prometa od odkupnega do detajlističnega podjetja. Izred-

Ivo Sešek

Člani Zveze borcev v Zapogah

Organizacija ZB v Zapogah pri Smledniku obsega samo štiri zaselke. Ceprav majhna po območju pa je zelo marljiva po svojem delu. V lanskem letu so postavili lep spomenik vsem padlim borcev v NOB, ki so bili doma na območju osnovne organizacije ZB Zapoge. Letos pa bodo zelo svečano proslavili deseto obletnico osvoboditve. Teden bodo odprtli spomenik tov. Frncu Gartnarju — Cortu, ki je padel v borbi z okupatorjem na položaju »Za Trščane« nad vasjo Zapoge, spomladni 1944. leta. Star je bil šele 22 let, doma iz občine Zeleznički v Selški dolini in v tamkajšnjem kraju zelo priljubljen. Odkritje spomenika bo 8. maja 1955 ob 9. uri depoldne na mestu, kjer je hrabri borce žrtvoval svoje mlado življenje.

Deset let svobodnega življenja — deset let ustvarjanja

Od petka do petka

Škofja Loka ob obletnici osvoboditve

Zajeti v nekaj škopih stavkih ves gospodarski in politični razvoj kakršega kraja v novi Jugoslaviji in tako dražbeno razgibam desetletju kot je naš težavnna naloga. Vse ogromne revolucionarne spremembe, ki jih je rodila NOB in ljudska revolucija in ki so odraz zvestnih teženj našega delovnega človeka po lepši prihodnosti, so našle izraza v velikem in nagnem tempu razvoja industrije, v vrsti pomembnih pridobitev v smeri delavskega samopravljanja, v najsdobnejši in najnaprednejši socialni zakonodaji, v ogromnem porastu delstva in kultura sploh — in že... V zadnjih dveh letih pa smo mogli ugotoviti velik porast na vseh področjih komunalne dejavnosti, s čemer je bila dana tudi osnova za zboljšanje življenjske ravni delovnega ljudstva.

Ves ta razvoj se je odražal tudi v našem mestu in ob deseti obletnici nas že bežen pogled na prehodeno pot navdaja sprijeto zavestjo, da smo storili vse, kar je bilo v naši moči. Ob tej znameniti obletnici tudi ugotavljamo, da je Škofja Loka v nekaj letih toliko napredovala, kot prej v dolgih desetletjih.

Industrija je v Liki tisti najvažnejši člen, ki daje in bo dalj največ narodnega dohodka. Razen obstoječe Gorenjske predilnice na Trati, Lesno-industr. kombinata »Jelovica«, Tovarni klobukov »Šešir«, Elektrokovinskega podjetja »Motor«, »Gradis« na Trati, »Odeje« v Škofji Liki, da navedemo le večja, ki stalno rastejo in so s svojimi izdelki že osvojila domača in tuju tržišča — pa rastejo vedno nova podjetja, ki so se razmaha-

nila posebno v zadnjih letih: Tovarna furnirja v Bodovljah, »Transtorista«, Građbeno podjetje »Teknik«, Pilarna v Retečah, Mlinško podjetje na Trati, Strojnokovinsko-industr. podjetje (SKIP), KZ, Električno-radijska delavnica (ELRA), ki je v kratkem času dosegla velike uspehe, itd. itd.

Med najvažnejšimi investicijami in komunalnimi uspehi povejne graditve bi omenili: Zdravstveni dom, ki služi tudi obema dolinama, 3 stanovanjski bloki »Gradisa« in 4 četverčki, ki so še v gradnji, nove gimnazialne poslopje, Dom ZB, skoraj vsa nova vodovodna mreža ter nove črpalki za vodovod, asfaltira cesta od Dolenca v Stari Loki do Trate, modernizacija ceste v Stari Loki do Domu slepih, ureditev trga pred novozgrajeno pošto, nov Gasilski dom, Dom slepih v Stari Loki i. dr.

V letosnjem planu pa je nov transformator, 2 četverčki, benčinska črpalka pri Sifrerju, modernizacija preostalih mestnih ulic, vodovod na Trati, skladiste semenskega krompirja na Trati (med najmodernejšimi v Evropi), nov hlev na Suhu za kmetijsko posestvo, dalje vrsta lepot, nasadov in parkov, ki bodo prispevali k lepšemu videzu mesta. Mnoga naštrot je v Izdelavi. Tako n. pr. za kulturni dom, kopališče, tranzitne ceste, urbanistični načrt.

Ce pogledamo narodni dohodek preteklega leta, bomo imeli statistično tole sliko: od celotnega, skoraj 972 milijonov obsegajočega zneska, je sodelovala industrija s prometom in gradbeništvom s 757 milijoni, kmetijstvo 108 milijonov trgovina 20, gostinstvo 11, državno obrtništvo 37, privatni 38 — ali z drugimi besedami: na prebivalca odpade 108.000 din v letu 1954. Za letosnje leto je planirani narodni dohodek za 4% večji (1 milijarda 9 milijonov

ali na prebivalca 111.300 din).

Zelo se je razmahnilo tudi kulturno-prosvetno življenje. Na prvem mestu je omeniti novo popolno gimnazijo, ki bo prav za 10. obletnico dala prve maturante, Glasbeno šolo, velik razmah muzeja, ki je lani začel z obsežnimi arheološkimi izkopavanji, ter vrsto KUD: »Tone Sifrer« v Liki, »Križnar« v Goščušči, »Krmelj« v Retečah, »I. Cankar« v Virmanšah; pevski zbor v Puščah.

Zivahn je prav tako društveno življenje. Loški planinci so po vojni postavili lep planinski dom na Lubniku, ki postaja iz dneva v dan privlačnejša turistična točka; loški smučarji pa so uredili Loško kočo na Starem vrhu. Turistično društvo želi z novimi izkopavanji in z zgodovinskimi in

prirodni znatenostmi pritegniti pozornost predvsem domačih turistov, ki jim prekrasna okolica nudi mnogo lepih izletniških točk; skupaj s Trans-turistom pa namerava letos izdelati turistični prospect Loke in bližnje okolice. O nadvise upravnem delovanju TVD »Partizan«, Sadjarškega društva, posebno pa Ljudske tehnikе smo že mnogo pisali v našem listu.

Ta bežen pregled dejavnosti Loke ob deseti obletnici nikar ni in ne more biti izčrpana slika celotnega razgibanega in prestreg dela Ločanov, toda že prikazana slika daje zadosten dokaz, da so častno izpolnili svoje naloge in obveznosti do skupnosti, pa tudi, da znajo činiti našo ljudsko revolucijo in njene s krvjo priborjene sadove. —ju

Z rastjo Železarne — so rasle Jesenice

Bistvenega pomena za razvoj železarske industrije na Jesenicah je bila nova doba, ki je prišla z osvoboditvijo. Porušena domovina je potrebovala na tisoče ton jekla vseh vrst. Velikih potreb se jesenški železarji niso ustrashili. Zaradi premajhne zmogljivosti železarne, so se morali odločiti za obnovitev zastarelih obratov in gradnjo novih objektov. Obnovili so plavža, martinkovke in proge v valjarnah. Proizvodnja se je večala. Uspehi so se vrstili drug za drugim. Nastajali so novi objekti in v njih novi proizvodi. Obnovitev zastarelih in gradnja novih obratov, valjarse 2400 na Javoriku, novih martinskih peči, kavperjev pri visokih pečeh, novih predelovalnih obratov v Hrenovici, skladische za rudo s portalnim žerjavom, nova pr

na peč, nova kisikarna, obnovljena kalorična centrala itd., so dali jesenški železarni novo lice in obliko moderne metalurškega kombinata. Kdor je poznal jesenški železarno v starji Jugoslaviji težko verjam, da so jesenški železarji toliko obnovili in zgradili v zadnjih deseth letih svobodne graditve.

Pa ne samo v železarni tudi izven nje so dobile Jesenice povsem novo lice. Porušeni del mesta je bil kmalu obnovljen. Pričeli smo graditi stanovanjske bloke na Plavžu, na Borovljah, Koroški Beli in drugod. Dograjenih je blizu sto 14 in 4 stanovanjskih blokov, montažnih hišic in eno ter dvostanovanjskih hišic, ki nudijo več sto družinam udobno življenje. Urejene so bile tudi ceste in ulice. Speljani hudočniki in kanalizacije ter obnovljena cestna razsvetljiva, kar vse daje Jesenicam lepši izgled.

Ustrezeno jesenškim potrebam je bil dograjen tudi športni park pod Možakijo. Danes se tudi ponosa s športnim stadionom, z igriščem za nogomet in lahko atletiko, s tenis igriščem, z igriščem za odbokjo ter predvsem z umetnim drsalischem in ledarino. Dokončuje se tudi dela na modernem štiristežnem keglijšču, ki bo skoraj dograjen. »Delavski dom« in Dom »Partizan« sta žarišče kulturne in fizičke dejavnosti. Tudi popolna gimnazija bo letos praznovala 10. obletnico svojega obstoja. Zgrajena je bila nova in moderna stavba Metalurške industrijske šole, kjer ima svoje prostore tudi Vajenska šola in Delavski tehnikum. Že nekaj let je v gradnji kolodvor, ki bo dograjen letos in bo izredno svojemu namenu na praznik Republike. Vzopredno z Komunalne gradnje neposredno vplivajo na dvig življenjske ravni, zato so tudi v Kamniku posvetili temu vprašanju vso pozornost. Modernizirane so bile ceste: na sejmišče, na postajo Kamnik - mesto, na tovorno postajo itd.; občutno je bilo razširjeno in povezano vodovodno omrežje, napravljeni opleševalni nasadi, reguliran glavni trg itd.

Komunalne gradnje neposredno vplivajo na dvig življenjske ravni, zato so tudi v Kamniku posvetili temu vprašanju vso pozornost. Modernizirane so bile ceste: na sejmišče, na postajo Kamnik - mesto, na tovorno postajo itd.; občutno je bilo razširjeno in povezano vodovodno omrežje, napravljeni opleševalni nasadi, reguliran glavni trg itd.

To je le bežen in nepochopljivo 10-letnega razvoja Kamnika, ki se vse bolj razvija iz starega, zgodovinskega in turističnega kraja v moderno industrijsko mesto.

Lep uspeh gospodinjskega tečaja

V Mošnjah so preteklo nedeljo zabeležili doslej največje število obiskovalcev, od kar imajo svoj kulturni dom. Ze ob devetih dopoldan so se začeli vrstiti obiskovalci, ki so hodili z zanimanjem ogledovati razstavo festiv, katero so organizirale tečajnice kuhrskega tečaja.

Kot sem že omenil, so obiskovalci z izrednim zanimanjem ogledovali kuhrske razstave, ki je bila v spodnjih prostorih Kulturnega doma. Tečaj je trajal od 8. februarja do 17. aprila. Organiziralo ga je Kulturno - prosvetno društvo Mošnje, denaroma pa je podprt tudi OLO Radovljica ter KZ Brezje in KZ Radovljica. Tečaj je vodila strokovna kuharica Kristina Matjaščičevá z Bledu. Med tečajem pa so imeli tečajnice še razna druga strokovna predavanja iz kmetijstva in gospodinjstva.

Tečajnice so bile s tem tečajem zelo zadovoljne, posebno hvaljezne pa so bile prirediteljem. Ob zaključku so organizirale prijeten zaključek. Za

stopnik OLO tov. Zdenko Dolinar je tečajnicam čestital k velikemu uspehu in poudaril, da je ta tečaj korak naprej v izobraževanju naše vasi.

Z ozirom na to, da je ta tečaj lepo uspel, se je Kulturno

prosvetno društvo obvezalo, da bo po možnosti tak tečaj organiziralo tudi jeseni. Take tečaje bi bilo koristno organizirati tudi drugod, vendar bi moral nekdo dati pobudo za to.

C. Zupan

prosvetno društvo obvezalo, da bo po možnosti tak tečaj organiziralo tudi jeseni. Take tečaje bi bilo koristno organizirati tudi drugod, vendar bi moral nekdo dati pobudo za to.

C. Zupan

Udeleženke gospodinjskega tečaja v Mošnjah

Minuli teden je bil poln velikih dogajanj, bili smo priča, za naš nadaljnji razvoj, pomembnih dogodkov.

Srečali so se stari borci

V Ljubljani so se ponovno sestali in si krepko segli v roke, stari borce iz vseh krajev Jugoslavije, da bi preglejali svoje delo v času med dvema kongresoma. Kongresu je prisostvovalo 728 delegatov — starih, prekaljenih borcev, kongres pa je počastil s svojim obiskom tudi predsednik Svetovne federacije bivših borcev g. Vincent Auriol.

Predsednik centralnega odbora ZB Aleksander Ranković je v svojem poročilu ugotovil, da je Zveza borcev dosegla v času med drugim v tretem kongresom zelo velike uspehe. Toda potrebo bo še precej truda, da bi dosegli take rezultate kot si jih želimo. Dosti bolj kakor doslej bodo morale organizacije Zveze borcev posvetiti skrb otrokom, starim izpod 18 let, ki jih je v Jugoslaviji približno 118.000. Predvsem bo treba skrbeti za njihovo solanje in vzgajanje.

Cepav se je mednarodni položaj naše države v zadnjem času spremenil ter se je zmanjšala neposredna vojna nevarnost, je potreben tudi v prihodnje posvetiti izvenarmadni vzgoji ljudstva vso pozornost. V bodoče bo treba stremeti tudi za tem, da se trajno označijo vsi važni kraji iz naše slavne narodnoosvobodilne borbe ter da še nadalje urejamo posamezne in skupne grobišča naših padlih borcev in žrtv fašističnega terora. Doslej smo na tem področju dosegli že lepe uspehe, čeprav bo treba oskrbovanju teh spomenikov naše slavne preteklosti, posvetiti še več pozornosti. Kongres je sprejel maršala Tita za dosmrtnega častnega predsednika ZB.

Delovno ljudstvo vse države je nadvse slavnostno proslavilo praznik dela — 1. maj. O tisočih lepih dogodkih, delovnih zmagah, uspehih naše socialistične graditve, smo si te dni povedali. V naravi, kamor smo odhajali na izlete, smo se pomenovali med esoj, izmenjali delovno izkušnje ter si drug drugemu pripovedovali. Odpočili smo se. Nabrali novih moči za nadaljnje delo, za urenčitev našega cilja — izgradnje socializma.

V Beogradu je bila mogočna vojaška parada, ki je bila pričak z moči in bojni pripravljenosti naše ljudske armade. Enoti vseh vrst orožja so korakale mimo tribune, na kateri je bil vrhovni poveljnik JLA, marsal Tito. Vojaške parade so bile tudi v vseh glavnih mestih naših republik: Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skoplju in Titogradu.

Tik pred prazniki je zasedala tudi Ljudska skupščina LR Slovenije in med drugim sprejela tri zakonske osnutke. Vse tri predloge so poslanci soglasno sprejeli.

Zakonski osnutek o oddajanju in izvajaju gradbenih del je pomemben v prvi vrsti zato, ker se bodo po tem zakonu zaključevali gradbene pogodbe na osnovi javne licitacije, za kar so danes dani že vsi objektivni pogoji. Tako bo dobro delo tisto gradbeno podjetje, ki bo najcenejše.

Naša naselja, tako industrijska kakor tudi stanovanjska, so se v povojnem času razvijala in rasla tako, kot je to terjala trenutna potreba. Zato bo novi Svet za urbanizem v prihodnje moral dajati pobudo za predpise s področja urbanizma, ker je dosedanja zakonodaja s tega področja zelo pomanjkljiva. V novem zakonu je predvsem podprt, da razvoj in čas terjata sistematično urejanje urbanistične problematike pri nas.

Skupščina je sprejela tudi zakon o turističnem šotorjenju, ki določa, da je praviloma dovoljeno šotorjenje samo na prostorih, ki so za to naprej odrejeni, seveda v sporazumu s pristojnimi občinskim ljudskim odbori.

Tuhinjska dolina stremi za napredkom

V Tuhinjski dolini z velikim veseljem sprejmejo vsako počudo za gospodarski in kulturni razvoj. V dolini namreč ni nobenega industrijskega obiska, niti rudnika, kjer bi prebivalstvo našlo zaslujek, zato se mnogo delavcev vozi s kolesom, tudi po 15 km daleč v kamniške tovarne. Tovarni »Titan« in »Podjetje Kamnik« pa vse dan prevažata delavce s kamionom iz Zgornjega Tuhinja v Kamnik. Ostalo prebivalstvo pa je navezano na dohodek iz kmetijstva in živilnega.

Gospodarskemu napredku se zadnje čase posveča velika pozornost. Tako je bila v Spiljanah ustanovljena kmetijsko-gospodarska šola, v katero se je vpisalo 40 učencev. Vso z

mo so z velikim zanimanjem obiskovali predavanja ing. Lovšina. Ko so pred kratkim začeli prvi letnik, so vsi izrazili željo, da bi prihodnje leto spet nadaljevali šolo. Obiskovalci šole so se z veseljem posvetili tudi kulturnemu udejstvovanju. Naštudirali so »Desetega brata« in ga uprizorili ob zaključku šole. Uspeh, ki so ga dosegli, jim je vzpostavila za nadaljnje delo.

Za uspešno proizvodno poslovanje bi potreboval lesno industrijski obrat »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici, lastno hidrocentralo. Zavedajoč se te svoje potrebe, je Delavski svet podjetja sklenil, naročiti ustrezone načrte, da bi lahko začeli z gradnjo v najbližji prihodnosti.

Strokovnjaki so si že ogledali sam teren, ki bi prišel v poštev za gradnjo ter ugotovili, da bi bilo potrebno Bistrico zajeziti. Ta hidrocentrala bi imela zmogljivost 750 KW. Ta energija pa bi zadostovala ne le za obrat, temveč bi lahko odvečno električno energijo uporabljala tudi v bližnja okolica.

Hocje lastno hidrocentralo

Za uspešno proizvodno poslovanje bi potreboval lesno industrijski obrat »Tomaž Godec« v Bohinjski Bistrici, lastno hidrocentralo. Zavedajoč se te svoje potrebe, je Delavski svet podjetja sklenil, naročiti ustrezone načrte, da bi lahko začeli z gradnjo v najbližji prihodnosti.

Delavski dom na Jesenicah

Vse do letosnjega 1. maja je nosil dom poleg Železarne kar štiri imena. Starejši so mu pravili »Dom pri Jelenu«, za sindikalne organizacije je veljal kot »Sindikalni dom«, za svobodaške »Dom Svobode« in za ostate »Delavski dom«. Ker ime »Dom pri Jelenu« nima nobenega vsebinskega ozadja in ker niti »Sindikalni dom« niti »Dom Svobode« ne bi ustrezalo, saj niti dom niti last Sindikata, niti last »Svobode«, so se odločili za najprimernejši naslov: »Delavski dom«. Ze od nekdaj so se nameči v tem domu zbirali najnaprednejši delavci z Jesenice.

KOKOSI Z OCALI

Nekateri farmerji v Ameriki, Angliji in Holandiji že danj časa natlikajo svojim kokošim očala. To pa zato, ker so ugotovili, da takih kokoši petelin ne napadajo, temveč, da pred njimi celo beže. Kokoši z očali pridneje nosijo jajca, lažje iščejo hrano in tudi pri valenju so marljivejše.

11 POROČNIH PONUDB

Pred kratkim sta prejeli dve osemnajstletni Angležini June in Pat Mackel, potem ko sta prvič nastopili v angleški televizijski oddaji, 11 poročnih ponudb. Med 700 pismi, ki sta jih prejeli že drugo jutro, je bilo še več podobnih ponudb od ljudi raznih starosti in poklicev, nekdo pa jima je poslal tudi dva mlada psička-jazbečarja.

STIRNAJSTLETNA DEKLICA AVTOR ROMANA

Pred nekaj dnevi je izšel v Parizu roman 14-letne vaške deklice Berthe Grimault iz Jassuja. Roman je med bralci izval veliko zanimanje. Njen sosed, tudi kmet, pa je povedal, da je mlada Berthe ta roman pričela pisati že z 11 letom. V romanu opisuje zgodovino svojih sorodnikov in očeta, ki je znored.

LED NA SLAPOVIH NIAGARE

Ni še dolgo, kar so velike ledene gore pripliale po reki Niagari do njenih slapov in pri padu čez slap povzročile veliko škodo. To je bila največja količina ledu v zadnjih dvaletih letih, škodo pa cenijo na milijone dolarjev. Ledene gore so se pri padcu razbile v manjše kose, ki so poškodovali več hiš, vil, hotelov in konstrukcije na slapovih, oddaljenih tudi do 20 milj. Veliko škodo so utrpele tudi ladje, ki so bile v tej bližini. Eno izmed njih, L'Orleans, je vrglo celo iz vode v bližnji hotel.

STAVBA, KI IMA 10.000 OKEN

V glavnem mestu Japonske, Tokiu, so zgradili veliko moderno stavbo z 10.000 okni. Okna so razvrščena na tej veliki zgradbi v obliki rešetke in so prekrita z okusno izdelanim cvetjem iz kovanega železa. Stavba je najnovejši model japonskih arhitektov, ki poskušajo združiti sodobno arhitekturo z japonskimi tradicijami.

DRUŽINSKI POMENKI

Tek pri otrocih

Nesoglasja med starši in majhnimi otroci se najpogosteje pojavljajo pri mizl. Za družino so to neprijetni trenutki, saj kvarijo razpoloženje njenih članom, zlasti pa prizadetim otrokom, če jih starši neprestano silijo z jedjo, ki jim ne teka. Posledica takega ravnanja je največkrat jok. Takim in podobnim scenam se v času kola ali večerje najlaže izogne mo, če skušamo pri otrocih uspeti na diplomatski način.

Predvsem naj bodo obroki hrane vedno majhni. Otrok bo imel boljši tek in bo po spravil prvi obrok, mu lahko posrežemo še z drugim. Eno glavnih pravil pa je priznavanje otroške hrane in skrb za pestrost jedilnika. Enolične prehrane se otroci prav tako naveljavajo kot odrasli. Včasih je dovolj, če eno in isto jed serviramo na več različnih načinov. Za otroka bodo to raznovrstne jedi, ker tudi on pogosto je le z očmi.

Nove jedi ponudimo otroku le v majhnih količinah, morda samo žlico ali dve. Ako mu jed ni všeč in jo izpljune, ga ne silimo več. Sele čez en teden ali dva, ko je otrok zelo lazen ali izredno dobre volje, mu to novo jed brez posebnih pripomočkov postavimo na mizo.

Tudi otrokov svojstveni okus moramo upoštevati, četudi se nam odraslim včasih zdi nemogoče, da istočasno tlači v usta solato, pecivo, špinaco ali omako. Bolj važno je, da otrok je, kot pa v kakšnem vrstnem redu je.

GLAS GORENJSKE

Izdaja:
Casopisno, založniško in tiskarsko podjetje
»GORENJSKI TISK«
Kranj, Koroška cesta 6.
DIREKTOR
IN ODG. UREDNIK:
Slavko Beznik.
Urejuje:
uredniški odbor
Tel. uredništva: št. 473, uprave: št. 190 / Tek. rač. pri KB Kranj štev. 61-KB-1-Z-135 / Izhaja vsako soboto.

Letna naročnina 400 dinarjev polletna . . . 200 dinarjev četrteletna . . . 100 dinarjev Posamezna štev. stane 10 din

Ali je to lepo?

Nekaj besed o žabah in Strževski mlaki

»Enjsta šola« vseh kranjskih mladih biologov — članov prirodoslovnega krožka L. gimnazije — je Strževska mlaka. Zlasti v spomladanskih dneh, takoj ko skopni sneg in se v mlaki začne prebujati vsakovrstno življenje, radi zahajamo tja. Tudi pozneje, ko jo obraste gosto rastlinje in začno najrazličnejši kačji pastirji jadrati po zraku, smo vedno stalni gostje na njenih sončnih bregovih.

Vsakomur je znano, da v

zgodnjih spomladanskih dneh, zeleni žabe odlagajo v stoječe vode svoj številni mrest, iz katerega se prej kot v enem mesecu izležejo glavčici in ti se v začetku poletja preobrazijo v žabice, katere potrebujejo še 5 let da dorastejo. Mrest ne odlagajo samo zeleni žabe, ampak tudi krašače. Te koristne, a med ljudstvom tako zaničevane žabice, katerih pride sem sleherno pomlad v veliko število, se redkokdaj vrnejo nazaj v gozdove žive in zdrave. Nekateri končajo pod ostro ošiljenimi palicami okoliških otrok, ki kar v skupinah hodijo okoli in potprežljivo čakajo »srečnega zadetka«; druge pa odidejo z ranjenim hrbtom, odbito nogo itd. Letos je v Strževsko mlako prišlo zelo veliko krašače, a po dobrem tednu smo komaj dobili dva živali primerka, ki smo jih potrebovali pri zoootomsko fizioloških vajah. Pogled, ki se nam je nudil je bil vse prej kot vreden kulturnega človeka. Mrtvih življeni in samcev smo samo na površini 1 kvadrat. metra na dnu jugovzhodnega dela mlake našli 5. Mislimo, da je vsak komentar odveč.

Sveda se otroci ne zadovoljijo samo z odraslimi živalmi ampak pomejejo tudi mrest iz vode, da se izsuši in tako pogine na tisoče mladih živiljen.

Vprašati se moramo, kdo te otroke, ki v mnogih primerih niso niti več otroci, vzgaja? Kje so tukaj starši, šola, mladinske organizacije? Čeprav gre samo za žabe, se prav tu počaka moralna stran v pravi luči.

Prirodoslovni krožek L. gimnazije v Kranju

Kda bo predčni milat?

T o pot so se biologi ustavili pri žirafi. Zanimalo jih je zlasti, kako more žirafi

krožiti kri iz srca do en in pol metrov oddaljenih kopit ter celo do dva in pol metra oddaljenih, možgan in da kljub vsemu zdrži velike napore in veliko hitrost v teku. Vprašanje ustroja žirafine telesa je postalno znanost, ki so prvi piloti z nadzvočno hitrostjo in sukovitom ustavljanjem drug za drugim dobili hude srčne napade.

Kadar preganjata žirafino lev ali panter zdrži njeno srce tak napor, kakor srce pilota, ki bi na mestu ustavil avion s hitrostjo 1200 km na uro. Sveda bi v tem primeru ostali njegov možgani brez krvi; medtem, ko žirafino srce le malo občuti ta napor. Poleg tega je zanimivo, da je žirafa ena najtiših živali. Nit veselja niti žalosti, strahu ali bolezni ne izda z glasom. Celo kadar umira ni slišati kakšnega goklaka vzdaha. Zares velika skrivenost, ki ji dolgo niso mogli priti na sled! Zato so pričeli z raziskovanjem najmanjših delcev žirafine telesa. Okoli 30 žiraf so v Južni Afriki

zpostavili raznim neprilikam — a brez uspeha.

Pred nedavnim pa so ugotovili, da ima ta čudežna žival po vsem telesu razpredene arterije ter večje ali manjše lise. Čim bolj se približujemo koncem telesa, vratu ali nogam, tem manjše so te lise, ki črpajo nenehno kri iz srca in jo pošljajo po vsem telesu.

V teh lisah so torej našli vso skrivenost.

Kasneje so se hoteli preprati z pravilnosti svojega razkrija in poskušali prav tako lise narediti opici. Zares se je odpornost opice, ki je enaka človeški, povečala za 22 odstotkov. In sedaj? Žirafa niti ni več skrivenost, poskus na opici se jim je posrečil — iščelo le še pilota, da bi ga usposobili za fantastično brzino. Sveda bo moral najprej dobiti žirafino liso.

Prirodoslovni krožek L. gimnazije v Kranju

Črni kuščarji z Brusnika

Mnogo je na Jadranu otokov, katere dobro poznamo, vendar pa je tudi nekaj takih, za katere nismo še nikoli slišali. Morda se nam zdijo nepomembni zato, ker na njih ne živijo ljudje, morda celo zato, ker ne moremo tu preživeti svojega letnega oddihha. Majhni so, a vendar pomembni za znanost. Posebno zanimivi so Jabuka, Kamik, Mali Barjak, Kopiste, Palagruža, Bjelac, Brusnik in drugi.

Najpomembnejši je prav govor Brusnik s svojim značilnim »prebivalcem — črnim kuščarjem.

Pogoji za življenje so na vseh teh otokih zelo težki, zato je vsak obstoj mogoč le z neusmiljenou borbo. Otoki so osamljeni, izolirani in prav zato znanstveniki tu z uspehom opazujejo nove tvorbe in oblike, ki jih ustvarjajo ravno tukajšnji težki pogoji.

Zanimivo je, kako so kuščarji z Brusnika dobili črno barvo. Znanstvenik dr. Milutin Radošanović, ki je raziskoval njihov nastanek, pravi, da je vsak komentar odveč.

Mnogo znanstvenikov še razpravlja o življenju na teh otokih, posebno še o črnem kuščarju. Prav ti črni kuščarji so postali tako zanimivi, da jih omenja že svetovna literatura.

Dopisnite v

„Glas Gorenjske“

šport - šport - šport

Uspehi kamniških športnikov so vsako leto večji

Sindikalno športno društvo Kamnik je imelo pred nekaj dnevi svoj redni letni občni zbor, na katerem je pregledalo svoje delo v preteklem poslovnem letu. Ob tej priliki je zastopnik Zveze športov Slovenije inž. Dobrota izročil kamniškemu športnemu društvu, kot enemu najaktivnejšim diplomo, ki jo je podelila Zveza.

Največje uspehe sta v preteklem letu dosegli plavalna in odbojkarska sekacija. Članji odbojkarski so osvojili naslov republike prvaka in so že lani tekmovani v zvezni ligi, kjer so si priborili častno četrto mesto. Tudi članice niso zaostajale z svojimi tovariši in so dosegle enak uspeh.

Iz leta v leto pa so uspešni kamniški plavalci. Lansko leto so bili najboljši v B skupini hrvaško-slovenske lige, mladinska ekipa pa je na državnem mladinskem prvenstvu osvojila šesto mesto. Plavalec Lado Zrimšek je lansko leto

prejel kot najboljši športnik Kamnik je imel pred nekaj dnevi svoj redni letni občni zbor, na katerem je pregledalo svoje delo v preteklem poslovnem letu. Ob tej priliki je zastopnik Zveze športov Slovenije inž. Dobrota izročil kamniškemu športnemu društvu, kot enemu najaktivnejšim diplomo, ki jo je podelila Zveza.

Kamniški športniki so v preteklem letu dosegli tudi nekaj novih igrišč, kar je prav gotovo mnogo vplivalo na njihove uspehe. Zgradili so filtrirne naprave v 50-metrskem bazenu, betonski tlak okrog bazena tekoška igrišča, 45-metrsko skalnikino in atletsko stezo.

Tudi druge sekcije, poleg plavalne in odbojkarske, so bile lansko leto zelo aktivne. Smučarji so bili na patrolnem teku, ki je bil na Jezerškem, zmagovalci, letašnjo zimsko sezono pa so bili tretji.

Po vseh poročilih, ki so jih podali odborniki, se je na občnem zboru razvila živahnata razstava.

Prav poročila, ki so jih podali odborniki, se je na občnem zboru razvila živahnata razstava.

OPOJOVARIČE SO IZGUBILE

V drugi zvezni odbojkarski ligi so Kamničanke na svojem terenu po živahnini in napeti igri izgubile tekmo z OK Borovci. Rezultat je bil 3:1 za članice Borovega.

Šah na Gorenjskem

1. in 2. maja je bil na Bledu v počastitev največjega delavskoga praznika tradicionalen nogometni turnir, katerega so se udeležili vsa moštva Gorenjske nogometne poduzevice, razen Hrušice. Vsega je tekmovalo 8 moštva, ki so igrali vsako tekmo dvakrat po 15 minut in po sistem izpadanja. Vsi nogometniki so bili zelo disciplinirani in so na vseh tekemah izkazali kot požrtvovani in borbeni športniki. Proti pričakovanju,

SPORED PRVENSTVENIH NOGOMETNIH TEKEM GNP za nedeljo 15. maja 1955

Na Hrušici ob 15. uri — Hrušica : Sloboda.

V Lescah ob 15.30 uri — Prešeren : Jelenice.

Na Blejskem ob 15.30 uri — Bled : Mladost, pionirji.

Na Jelenicah ob 15. uri — Jelenice : Triglav, mladinci.

V Kranju — igrišče Mladosti ob 10.30 uri — Mladost : Bled.

V Tržiču ob 9. uri — Tržič : Triglav, pionirji.

V Skofji Loki ob 14. uri — Ločan : Prešeren, pionirji;

ob 15. uri — Ločan : Prešeren, mladinci;

ob 16.30 uri — Ločan : Tržič.

Službujoči delegati GNP bo-

do naknadno določeni.

Konec meseca aprila je bil v Radovljici turnir za pionirske moštvene šahovske prvenstvene komande. Turnirja so se udeležili zmagovalci posameznih skupin in to: Jeleničani, pionirji iz Kranjske gore, Bohinja, Bleda, Krope, Žirovnic, Begunji in Radovljice. Na prvenstvu so pionirska moštva tekmovala v dveh skupinah: mlajši skupini (7–10 let) in starejši skupini (10–14 let). V vsakem moštvu je igralo 6 pionirjev in 2 pionirki. Pri starejših pionirjih so zmagali šahisti iz Bohinja z 28.5 točkami pred Blejsčani in Jeleničani. V mlajši skupini pa so presenetili šahisti iz Begunji, ki so si s 16.5 točkami zasluzeno priborili prvo mesto pred Jeleničani in Radovljicami. Prvaki obeh skupin so s tem dobili pravico, da se bodo udeležili republikega prvenstva pionirjev v Ljubljani, katerega bo organizirala Zveza pionirjev mladine in Šahovska zveza Slovenije 22. maja, v počastitev rojstnega dne maršala Tita.

JESENICANI!

Podružnica našega lista na Jeleničah, Prešernova 6. 21. je odprta vsak torek in petek od 8. do 10. ure dopoldne. — Podružnica sprejema nove naročnike, oglase, objave, reklame, zahvale in čestitke.

V topnih majskih dneh bomo zamenjale kostime z lahkim oblikami. Na zgornji sliki vidimo elegantno svetlo dvodelno obliko z velikim ovratnikom, poleg nje pa ljubek komplet — ozko krojeno poletno obliko iz belo zeleni progaste tkanine in lahko jopicu v isti osvežujoči zeleni barvi.

Harris - Klopčič: „Molčeča usta“

Premiera DPD „Solidarnost“ Kamnik

Stane Potokar, član SNG, je skribeški rabič Locky, ki je predstavnik podžeške konservativne družbe, izkoristi Belindo in ljude govorje, da je otrok zdravnik. Zato izgubi paciente in mora v mesto. Locky se poroči, v zakonu nima otrok in zato hoče posvojiti Belindinega otroka. Ko ji ga hoče iztrzati, ga Belinda ustreli. Na sodišču je oproščena zaradi resničnega pričevanja Lockyjeve žene Stelle.

Drama predstavlja od sveta odmaknjen kraj, dejelo farmarjev, kjer vsa družina opravlja vse. Kadars opravijo največja dela v letu, se pozabavajo. Zdrženi so v strogo versko občino. In v te konservativne razmere zaide mlad zdravnik z liberalnejšimi nazorji. Iz zaničevane mutaste mlinarjeve hčerke Belinde napravi človeka. Prosta-

Dekliška glava
(M. Bergant)

Koncerti v Domžalah in okolici

Glasbena šola v Domžalah je priredila letos že več samostojnih koncertov v Domžalah in bližnji okolici. Namen teh koncertov je bil, da se pri mladini vzbudi zanimanje za glasbo in igranje na različnih instrumentih.

Glasbena šola je nastopila tudi s svojim orkestrom, ki nastopa na vseh proslavah. Na koncertih sodeluje tudi Pionirski tamburaški orkester Papirnice Količeve.

V prihodnjih dneh nameravajo prirediti koncerte v Domu onemoglih v Domžalah, Domu invalidne mladine v Kamniku in vojaški bolnici na Krumperku.

KAJ JE IZDALA »MALDINSKA KNJIGA«

Zbirke zanimivih pravljic

Sicer res malo kasno — za skoga pisatelja Franca Bevka, 80-letnico pisateljicega rojstva in 16 let po njeni smrti — smo Slovenci prevedli zbirko pravljic hrvatske pisateljice Ivane Berlič - Mažuranić. »Pripovedke iz davnine«, kajto, kar smo storili mi šele sedaj, so Angleži, Francozi, Nemci in drugi storili že pred dvajsetimi leti.

»Pripovedke iz davnine« je knjiga za vsakogar, knjiga takih umetniških kvalitet, takih fantazijskih stvaritev, hkrati pa knjiga tako nazorno podanih življenjskih resnic, kakršnih imamo le malo v svetovni literaturi.

Pripovedko je prevedel Tone Potokar, ki je dokaj skrbno pažil na jazil in zadovoljivo opravil svoje delo.

Ilustracije tvorijo grafike slikarja Alberta Kinerta.

Ni slučaj, da so motivi kavčkih pravljic zamikali tudi plodovitega slovenskega mladinskega pisnika A. Gradnika.

IVERI

PETRARKA V SLOVENSCINI

Pred kratkim nam je Primorska založba v Kopru posredovala zanimiv prevod iz svetovne literature; knjiga je v slovenskem prevodu dobila naslov: Francesco Petrarca »Soneti in kancone«.

Slovenski izbor, ki obsegata 125 najboljših sonetov in 3 kancone slovitega italijanskega pesnika Petrarka, je v slovenščino prepisnil naš znani pesnik A. Gradnik.

JUGOSLOVANSKI FILM V CANNESU

Zveza filmskih delavcev Jugoslavije je protestirala pri filmskem komiteju v Cannesu, proti sklepu tega

prav tako solidno prof. Vidičevi. Bill sta poleg dobroščrčna in pisanica Dingwella (S. Počačnik) najbolj veseli figuri na odu. Gregorcu (župnik) bi očitno preveliko karikiranje, ki jo ta vloga nikakor ne zahteva. Razen glavnih so še nastopil Zellhofer (oderuh Tacquet), Lajterjeva (Bellindina tetka), Poznikova (Stella) in Ravnkar ml. v vlogi dvojčkov. Želo dobr si bili skupinski prizori, zlasti spor v milu Locky — Mc Donald in Locky — Belinda. Po zna se medenja rež serjeva roka, ne samo v igri, ampak tudi v izgovorjavi teksta, čeprav je marsikaterega še vseeno premašil dialect.

Psihološki kreacijski, ki jo zahaja Bellindina vloga, je bila Skorjančeva v precejšnji meri kos. Presenetil je S. Balantič (Locky), ki kaže, da se bo razvil v odličnega igralca. Pri French Boltauerju (Black Mc Donald) je bilo opaziti razen lepe, umirjene igre mrščnega očeta, tudi veliko izboljšanje diktije. Dušan Osredkar (dr. Jaka Roberts) je bil ponok pretirano hladen, sicer pa je že v tekstu zdravnik media figura. Vaško obreklikovo Mc Keejevo, ki se pohišuje nad človeškimi napakami in se tercijalsko ponaša proti župniku, je živo zaigrala Ravnikarjeva. Klepetuljo Sutovo, ki vtika svoj nos povsod, pa

Predstava je bila najuspešnejša uprizoritev po osvoboditvi v Kamniku.

Pripomniti pa moramo, da v Kamniku — dokler ne bo dvojno izključno samo za gledališke predstave — ne bo več jega izvoja in azmaha, knjigovodstvo »Dom« kaže mačehovski odnos do gledališkega življenja.

S. Simenc

USPELI PREDSTAVI V POLJANAH IN GORENJI VASI

„Domen“ in „Kam iz zadreg“

Prejšnjo nedeljo smo gledali v Poljanah nad Skofjo Loko Jurčičeve igro »Domen«, s katero so gostovali člani igraške družine »Svoboda« Ljubljana - Vič.

Nedeljska predstava je po nekoliko daljšem zastoji gledališkega življenja, zbudila pričinstvo izredno zanimanje in odobravanje. Ljudstvo je končno vendarje do zadnjega kotička napolnilo novo dvorano, kar se doslej še ni zgordilo. Gostje so igrali zelo učinkovito, doživeto in enovito, tudi množični prizori so bili dobro izpeljani in dovolj dinamični. Zelo doživeto in pretrcesljivo je igral Domen, ki je bil po njihovi režijski zamisli bolj legendarni junak kot preprost kmečki hlapec. Stara Meta, zaničevana, zavrnjena in preganjana bitje, je bila zelo realistično prikazana. Le graščak Sova je bil igran preveč burno in v prehitrem tempu, zato je vzbujal le trenutni učinek, ni pa izdelal drama ustrezajočega lika.

Pred nekaj tedni so v Gorenji vasi nastopili igralci »Svoboda - center« Kranj s Streicherjevo veseloligo »Kam iz zadreg«. Komedia je lažje zavrnjeno delo, vendar je posrečen poskus prikazati del družinskega življenja skozi lupo humorja in komike. Ceprav je v igri marsikaterega še vseeno premašil dialect.

Na splošno željo poverjenikov in novih članov Prešernove družbe bomo ponatisili knjige Vladimira Kokoleta.

zadreg. Komedija je lažje zavrnjeno delo, vendar je posrečen poskus prikazati del družinskega življenja skozi lupo humorja in komike. Ceprav je v igri marsikaterega še vseeno premašil dialect.

upspeli v družini ustvariti ravnotežje s svojo boljšo polovico. Dobra stran uprizoritve je bila v tem, da so Kranjčani značili ustvariti zares pestro sliko originalnih tipov, ki so drug drugačno določeni. Posebno posrečena in komično dovolj preprtičljiva sta bila Dominik Piškar in Lipe Koren.

Bohine

Uspela akademija ob 60-letnici kroparskih žebljarjev

SKUD »Stane Zagor« iz Kropa je za 60. obletnico »Plamen« — združeno s prvomajsko proslavo na dan 1. maja, priredil v Sindikalnem domu uspelo akademijo. Polna dvorana gledalec je skrbno izvajala spored mladih Kroparjev-glasbenikov, pevcev in recitatorjev, za njihov trud nagradila z velikim odobravanjem in burnim aplavzom. Zlasti nas je navdušil ženski pevski zbor, ki je Pavel Sivica pesem »Toplo u triplje srce«, zapel tako lepo in s tako dinamiko, da lahko tekmuje skoraj z vsemi ženskimi pevskimi zbori na Gorenjskem.

O ostalih glasbenih sekcijah je še težko govoriti, ker obstajajo še približno eno leto. Kljub temu pa moramo omeniti veliko voljo mladih glasbenikov-orkestrašev, ki so pokazali velik smisel za glasbeno interpretacijo in veliko voljo do skupnega dela, ceprav so še začetniki. V zadnjem času pa je njihovo glasbeno življenje postalo mnogo živahnejše, zlasti pa so veseli, ker bo njihovo delo mnogo lažje, saj so za pokuk posameznih glasbil dobili že učitelje in profesorje. Upamo, da bo potem njihov napredek še hitrejši in da bodo Kroparji lahko še bolj ponosni na kulturno življenje kot doslej. Pri tem pa ne smemo pozabiti na pozrtovovalnega vodjo glasbenih sekocij SKUD »Stane Zagor« —

Joža Gašperšiča, ki z velikim veseljem in veliko pozrtovavljnostjo že več let skuša vzgojiti mlade Kroparje v dobre pevce v glasbenike. Z nastopom glasbenih sekcij na tej akademiji smo že videli, da njegov trud in prav tako trud ustvarili z velikim odobravanjem in burnim aplavzom. Zlasti nas je navdušil ženski pevski zbor, ki je Pavel Sivica pesem »Toplo u triplje srce«, zapel tako lepo in s tako dinamiko, da lahko tekmuje skoraj z vsemi ženskimi pevskimi zbori na Gorenjskem.

Na splošno željo poverjenikov in novih članov Prešernove družbe bomo ponatisili knjige Vladimira Kokoleta.

Proslava desetletnice obstoja gimnazije v Radovljici

Prejšnjo nedeljo popoldne je bilo v Televadnem domu v Radovljici zelo živahnlo. Veliko dvorano so zasedli starši s svojimi najmlajšimi, balkon so napolinili dijaki gimnazije in učenci osnovne šole, na odu pa je bil pripravljen gimnazijski pevski zbor, ki je štel okoli 100 mladih grl.

Ko sta se razgrnili zavesi, so mladi pevci, pod vodstvom pevovedjev, Dolinska, Zapeljšček, vključili v obrt ali pa nadaljevali studij na srednjih in visokih šolah.

Profesorski zbor je posvetil vse sile izobrazbi mladine. Uspeli niso izostali, saj je vsako leto ob koncu šolskega leta izdelalo od 72% do 93,7% vseh dijakov. Do šolskega leta 1950/51 ni gimnazija imela stalnih prostorov, ampak je gostovala v osnovni šoli, v današnji banki in sodniškem poslopju. Sele v šolskem letu 1950/51 je dobila prostore v blivši poslojnicici. Ti prostori pa so tudi pretešni in ne ustrezajo pedagoško-zdravstvenim zahtevam. Treba bo v najblžji prihodnosti zgraditi novo šolsko poslopje, kajti sedanja stavba ima le 8 učilnic, nima pa kabinetov, prepotrebne pevske bobe, risalnice, televadnice, fizikalno — kemiske predavalnice, ne primernih in opremljenih prostorov za poučnega dela v gospodinjstvu.

Po govoru direktorja so mladi pevci zapeli nekaj partizanskih, narodnih in umetnih pesmi. Dijakinja Breda Marinčkova pa

najzira 235 učencev in učenk, ki so bili razvrščeni v šestih oddelkih, v letosnjem šolskem letu jih je 450, v septembra pa jih bo že 500. Od ustanovitve do danes je absoluiralo nižjo gimnazijo v Radovljici skupno 466 dijakov (in sicer 207 moških in 258 ženskih), ki so se po končanem šolanju na tem zavodu, vključili v obrt ali pa nadaljevali študij na srednjih in visokih šolah.

Ob koncu akademije je bil tudi telovadni nastop. Nastopili so posamezni oddelki gimnazije s prostimi in skupinskim vajami, s kiji, na bradli, na dvojniških bradli, s preskoki čez kozo in v talni telovadbi.

Jesenški književniki so počastili 10-letnico osvoboditve

Na dan 14. obletnice ustanovitve OF Slovenije so priredili mladi jesenski književniki v Mestni gledališču na Jesenici literarni večer v počastitev 10-letnico osvoboditve. Svoja dela so brali: Miha Klinar, Franc Žvan, Marijan Starčev Bojan Čebulj, dočim so brali pesmi Vitala Klabusa člani Mestnega gledališča, dela Mare Hudnikove pa je posredoval Ivan Mrak, pisatelj iz Ljubljane. S prvim literarnim večerom, za katerega je bil precejšnje zanimanje, so jesenski književniki najprimernejše počastili 10-letnico osvoboditve in 14-letnico ustanovitve OF. Literarni večer je organiziral Ljudska knjižnica Jesenice.

Na splošno željo poverjenikov in novih članov Prešernove družbe bomo ponatisili knjige Vladimira Kokoleta.

Dežele sveta

To je poljudni geografski priročnik z osnovnimi geografskimi, ekonomskimi, zgodovinskimi in družbenimi podatki o vseh državah sveta. Knjiga je opremljena z okoli 130 slikami in devetnajstimi dvobarvnimi zemljepisnimi kartami. Izvršeni pa so tudi nekateri popravki v tekstu. V prednaročilu bo stala za člane Prešernove družbe 200-dinarjev, za nečlane pa 280-dinarjev. Naročniki iz Ljubljane določajo 20 din za poštino. Knjiga bo po izidu znatno dražja, tiskali pa jo bomo v omejenem številu. Kdo želi knjigo vezano v polplatno in trd karton, določi 120-dinarjev.

Prednaročila sprejemamo do 10. julija 1955, knjiga pa bo izšla oktobra 1955.

Prešernova družba

Gorenjski PILOWIP

Ukanil je lisico

Srečala sta se rak in lisica. Zvitorepka ga je porogljivo na govorila:

»Pozdravljeni gospod rak! Vi pa res počasi hodite! Kakor vidiš, vam gre nazaj bolje kot naprej. Ali bi mi hoteli zaupati, v kolikem času lahko prideš čez ta travnik in nazaj?«

»O, tetka lisička, premalo me poznate! Moje noge so lahke in tečem celo hitreje kot lisice. Predlagam vam tekmovanje in kdor izgubi, plača zlat dukat.«

»Meni je to prav všeč,« reče lisica. »Ali bova tekla od tu do mesta ali iz mesta nazaj?«

»To je predaleč. Za preizkušnjo bo dovolj en kilometr. Jaz Sonce je toplo sijalo in naju z bomo seveda dal prednost, če atom zvabilo v gozd.«

pa na to ne pristanete, potem sploh ne tekmujem,« se moško odreže rak.

Lisica ga hitro vpraša: »Za koliko me boste torej spustili naprej?«

»Samo za našo dolžino,« odvrne rak.

»Pristanem!« reče zvitorepka in se obrne, rak pa se s svojimi škarjami oklene njenega koščatega repa. Lisica presteje do tri in steče kot še nikoli v življenju. Ko prispe na cilj, se

obrne in zakliče: »Kje si zdaj, ti neumni, širokoustni rak, kje ste gospod?«

»Vi pa res daleč zaostajate, tetka lisička. Ze celo večnost vas čakam tukaj in premisljam, kje ste se toliko zamudili,« se oglaša rak za njenim hrbotom.

»No, Vas je pa samo večer lahko tako hitro prinesel sem, se je začudila užaljena in osramocena lisica. Izplačala je raku izgubljeno stavo in odšla z dolgim nosom.«

Krenila sva za kovačnico po blatinem kolovizu navzgor proti Goropecam. Vspesovod so cveteli prve pomladanske cvetlice. Pomladni zrak je napolnjeval moja pijuča. Nenadoma zaslišim rahlo sumenje. Z atom sva šla nekaj korakov po stezi in zgledala sva majhen izvir.

Sla sva po gozdni stezi. Pod temno smrekovo sva zagledala beli teloh. Čepel je med listjem in zelenim mahom. Natrgala sva bogat šopek tega cvetja.

Stopala sva naprej po gozdnu in zgledala smrščaka, štrli srečne in tri mladičke. Nekaj časa sva jih gledala. Ko pa so naju opazile, so vse zbežale.

Vsem delovnim kolektivom čestita in želi novih
spehov ob 10-letnici osvoboditve

Delovni kolektiv tovarne

Izdelujemo in dobavljamo: vse vrste avtomatskih telefonskih central, telefonske aparate, električne ure in urne naprave, tonske kinoparature, električne vrtalne stroje, električne merne instrumente, električni avtomobilski pribor, selenske usmernike, inštalacijski material itd.

Oglejte si naše proizvode v izložbah v Ljubljani, kjer bo imela tovarna „Iskra“ prodajalno (prej Putnik - Slovenija, zgradba hotel „Slon“)

Vsem delovnim
kolektivom
ob 10-letnici
osvoboditve
iskreno čestita

Trgovsko podjetje „Vina“-Kranj

ter jim želi pri graditvi socializma
še več uspehov!

Delovni kolektiv trgovskega podjetja

čestita ob 10-letnici
zmage vsem
delovnim ljudem!

Elita
KRANJ

Ob 10. obletnici osvoboditve iskrene
čestitke vsem delovnim ljudem z
željo, da bi imeli pri izgradnji lepše
prihodnosti še večje uspehe!

Delovni kolektiv
TOVARNA OBUTVE

Alka
DUPLJE

Vsem delovnim ljudem in delovnim kolektivom
ob 10. obletnici zmage iskreno čestita

,LES“ - LJUBLJANA

POSLOVALNICA KRANJ - TITOV TRG
TELEFON 485

Pri nas je največja zaloga pohištva in vseh vrst
lesnih izdelkov za Gorenjsko!

*Ob 10-letnici
osvoboditve
borbene pozdrave!*

**DELOVNI
KOLEKTIV
ŽIMOPREJA
STRAŽIŠČE
PRI KRANJU**

**DELOVNI KOLEKTIV
„KURIVO“
KRANJ**

čestita
vsem delovnim ljudem
in
delovnim kolektivom
ob 10. obletnici
osvoboditve

DELOVNI KOLEKTIV

Industrije bombažnih izdelkov

**IBI
KRANJ**

čestita ob 10. obletnici osvoboditve vsem
delovnim ljudem in delovnim kolektivom

**Po konkurenčnih cenah
izdelujemu priznano blago:
gradl za žimnice (črtast),
jorqward blago za perilo itd.!**

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA ZA
IZDELAVO IN POPRAVILLO TEKSTIL-
NIH STROJEV, VODOVODNE
INSTALACIJE, MONTAJE CENTRALNE
KURJAVE IN KLIMATIČNIH NAPRAV

KOVINAR KRANJ

ISKRENO ČESTITA OB
10. OBLETNICI OSVOBODITVE
VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN VSEM DELOVNIM
KOLEKTIVOM GORENJSKE
TER JIM ŽELI PRI NADALJNJI
IZGRADNJI SOCIALIZMA
SE VEČ USPEHOV!

POSLUZUJTE SE
NAŠIH USLUG!

VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN DELOVNIM KOLEKTIVOM
ISKRENO ČESTITA KOLEKTIV

RUDNIKA KAOLINA

Črna pri Kamniku

Trgovsko podjetje

„TOBAK“ - Kranj

čestita
vsem delovnim kolektivom
ob 10-letnici
osvoboditve!

Delovni kolektiv

„Industrije sukna“

ZAPUŽE PRI BEGUNJAH
čestita vsem delovnim ljudem
Gorenjske,
ob 10-letnici osvoboditve!

Čestiškam delovnih kolektivov ob 10. obletnici
osvoboditve se pridružujejo:

Belec, Marijan, kleparstvo, Kranj
Pajer Valentin, klepar, Kranj
Rozman Franc, mehanik, Kranj
Planinške Ivan, mizar, Klanc 71

Hudomal Franc, mizar, Primskovo 70

Trebec Franjo, avtoprevoznik, Kranj
Kern Stanko, čevljar, Primskovo 95
Nadižar Franc, mehanik, Kranj
Fajfer Peter, čevljar, Primskovo

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE OBUTVE

Pekō

in prodajno osebje
njenih 83 industrijskih prodajaln,
čestita vsem delovnim ljudem Jugoslavije
OB 10-LETNICI ZMAGE!

Vsem delovnim ljudem
kranjske komune
ob 10-letnici osvoboditve
borben pozdrav!

Delovni kolektiv

ROLETA-MIZARSTVO KRANJ

Iskrene čestitke
ob 10. obletnici osvoboditve
pošilja
vsem delovnim ljudem kolektiv

TOVARNE USNJA

RUNO Tržič

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM, PO-
SEBNO PA VSEM SVOJIM CENJENIM
ODJEMALCEM ČESTITAMO K 10. OB-
LETNICI OSVOBODITVE TER PRIPORO-
ČAMO SVOJE KVALITETNE IZDELKE

„INTEKS“ KRANJ

Telefon štev. 2-51, 2-57. — Brzjavke: INTEKS KRANJ

- PREDILNICA
- TKALNICA
- BARVARNA
- APRETURA
- ŠIVALNICA

IZ DELUJEMO :

VSE VRSTE FLANEL, KORDZAMET,
CEFIR, VELVETON, ODEJE, PRTE,
PRTIČE, MOŠKE IN ŽENSKE ROBCE,
BLAGO ZA ŽENSKE OBLEKE, BLAGO
ZA MOŠKE LETNE OBLEKE — ITD.

SE PRIPOROČAMO!